

Beszámoló

a Nemzeti Kulturális Alap 2015. évi „Országos, regionális vagy megyei szintű konferenciák stb. rendezésére” pályázat teljesítéséről (3508/01247)

- **Támogatás**

A pályázat keretében a Veszprémi Érseki és Főkapitányi Levéltár fenntartója, a Veszprémi Főegyházmegye 300.000 forint vissza nem térítendő támogatást a „*Háborús évek. A veszprémi egyházmegye a második világháborúban*” című konferencia megrendezésére.

- **Pályázat teljesítése**

Az elnyert pályázati támogatás, továbbá Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosított keret, valamint saját források révén sikeresen lebonyolítottuk 2015. augusztus 26-án a konferenciát. A rendezvényre ellátogatóktól kért regisztráció alapján mintegy 60 főt üdvözölhattünk az előadások hallgatói között. A konferencia több intézmény közös szervezésében valósult meg. A szervezésben a intézményünk vállalt szerepet, míg háttér-infrastruktúrát a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola biztosította. Az elnyert támogatásból a konferencia terembérletét, előadóinak szállás és csoportos étkezési költségét, illetve néhányuk tiszteletdíját fedeztük.

A rendezvény ötlete a főegyházmegye 2013-ban újjá alakult Egyháztörténeti Bizottság hosszú távú koncepciójának, vagyis a hiányzó egyházmegye-történeti összefoglalás előkészítésének jegyében fogalmazódott meg. A veszprémi érsekség – 1993-ig püspökség – történetének ugyanis ez idáig még nem készült olyan történeti feldolgozása, amely néhány magyar egyházmegyében rendelkezésre áll. A bizottság célul tűzte ki, hogy évente megrendezésre kerülő konferenciáin az egyházmegye történetének eddig fel nem tárt periódusait és szegmenseit dolgozza fel. E folyamat egyik lépése volt az idén megrendezett szimpózium. Bár előzmények, történeti kutatások és összegzések a középkor és az újkor, azon belül is elsősorban a 18. század egyházmegye történetének vonatkozásában már készültek, a 19–20. század püspökségének múltja jórészt még megírásra vár. A második világháborút lezáró fegyverszünetek 70. évfordulóján így került sor az 1939–1945 közötti időszak egyes témáiban elismert történészek és levéltárosok új kutatási eredményeinek ismertetésére.

Az előadók között a megyei és az érseki levéltár munkatársai mellett az MTA BTK Történettudományi Intézetének tagjai, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatói voltak megtalálhatók. Az elhangzott referátumok a püspöki székváros életére, az egyes püspökök tevékenységére, a püspöki hivatal működésére és a háborúnak az egyházmegye területén élt nemzetiségekre gyakorolt hatására tértek ki többek között, illetve összefoglaló előadás hangzott el a Mindszenty József püspök felhívására az egyházmegye plébániáiról érkezett háborús kárjelentések vonatkozásában.

Terveink között szerepel az elhangzott előadások alapján készített írások tanulmánykötetben történő megjelentetése: jelenleg a kiadói szerződések megkötése történik, és a jövő évben tartandó újabb konferencia alkalmával kívánjuk bemutatni a készülő tanulmánykötet.

Támogatásukat ezúton is tisztelettel köszönjük!

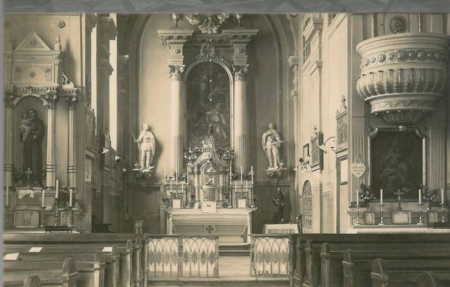
dr. Karlinszky Balázs
levéltár-igazgató

Veszprém, 2015. október 7.

HÁBORÚS ÉVEK. A VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYE A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN

egyháztörténeti konferencia

Helyszín:

VESZPRÉMI ÉRSEKI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

8200 Veszprém, Jutasi út 18/2

2015. augusztus 26.

Fővédnökök:

DR. MÁRFI GYULA veszprémi érsek

DR. VARGA ISTVÁN rektor

PORGA GYULA Veszprém város polgármestere

9.00. Fővédnöki köszöntők

9.15. NAGY SZABOLCS (Magyar Nemzeti Levéltár
Veszprém Megyei Levéltára)
Veszprém a második világháborúban

9.35. KARLINSZKY BALÁZS (Veszprémi Érseki és
Főkáptalani Levéltár)
A veszprémi püspöki aula a világháború
éveiben

9.55. PETRIK IVÁN (Magyar Nemzeti Levéltár
Veszprém Megyei Levéltár Pápai
Fiókleveletára)
A pápai Szent Anna plébánia megalapítása
(1943) és első évei

10.15. GIANONE ANDRÁS (Budai Ciszterci Szent
Imre Gimnázium)
Az Actio Catholica a veszprémi
egyházmegyében Czapik Gyula
püspöksége idején

10.35–10.50. Hozzászólások

10.50. RÉTFALVI BALÁZS (Szombathelyi Püspöki
Levéltár)
Czapik Gyula veszprémi püspöksége

11.10. SOÓS VIKTOR ATTILA (Nemzeti
Emlékezet Bizottsága)
Apor Vilmos győri püspök kapcsolata a
veszprémi egyházmegyével

11.30. BANK BARBARA (Nemzeti Emlékezet
Bizottsága)
Bánáss László debreceni plébános, későbbi
veszprémi püspök kapcsolata
majdani egyházmegyéjével

11.50–12.10. Hozzászólások

12.10–13.00. Szünet

13.00. KÖNYVBEMUTATÓ: a Veszprémi
Érseki és Főkáptalani Levéltár legújabb
kiadványai:

Szerzetesrendek a veszprémi
egyházmegyében
(A veszprémi egyházmegye múltjából 26.)

Folytonos fegyverropogás közepette.
Források a veszprémi egyházmegye
második világháborús veszteségeiről I.
(A veszprémi egyházmegye múltjából 27.)

13.30. GÁRDONYI MÁTÉ (Veszprémi Érseki
Hit tudományi Főiskola)
A zsidótörvények hatása a veszprémi
egyházmegyében

13.50. BALOGH GÁBOR (szociológus,
konfliktuskutató)
Ember- és lélekmentés: A Magyar Szent
Kereszt Egyesület a veszprémi
egyházmegyében

14.10. RITTER GYÖRGY (PTE BTK)
A német nemzetiségű falvak lakosságának
evakuálása 1944 decemberében

14.30–14.50. Hozzászólások

14.50. TÓTH KRISZTINA (MTA–PPKE
'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport)
A veszprémi püspökség és káptalan
gazdálkodása a világháború idején

15.10. BALOGH MARGIT (MTA BTK
Történettudományi Intézet)
A veszprémi püspökség gazdálkodásának
problémái Czapik Gyula püspöksége után

15.30. VARGA TIBOR LÁSZLÓ (Veszprémi
Érseki és Főkáptalani Levéltár)
A veszprémi egyházmegye háborús kárai

15.50. ADRIÁNYI GÁBOR (MTA BTK
Történettudományi Intézet)
Korreferátum: Visszaemlékezés a
nagykanizsai háborús évekre

16.10. Hozzászólások, zárszó

Nemzeti Kulturális Alap

14.30–14.50. Hozzászólások

- 14.50. **TÓTH KRISZTINA** (MTA–PPKE 'Lendület'
Egyháztörténeti Kutatócsoport)

*A veszprémi püspökség és káptalan
gazdálkodása a világháború idején*

- 15.10. **BALOGH MARGIT** (MTA BTK Történet-
tudományi Intézet)

*A veszprémi püspökség gazdálkodásának
problémái Czapik Gyula püspöksége után*

- 15.30. **VARGA TIBOR LÁSZLÓ** (Veszprémi Érseki és
Főkáptalani Levéltár)

A veszprémi egyházmegye háborús kárai

- 15.50. **ADRIÁNYI GÁBOR** (MTA BTK Történet-
tudományi Intézet)

*Korreferátum: Visszaemlékezés a nagyka-
nizsai háborús évekre*

16.10. Hozzászólások, zárszó

nka
Nemzeti Kulturális Alap

VESZPRÉM
A KIRÁLYNÉK VÁROSA

2015. augusztus 26.

A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE,
A VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG EGYHÁZTÖRTÉNETI
BIZOTTSÁGA,
A VESZPRÉMI ÉRSEKI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
ÉS A VESZPRÉMI ÉRSEKI ÉS FŐKÁPTALANI LEVÉLTÁR

TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT A

HÁBORÚS ÉVEK. A VESZPRÉMI
EGYHÁZMEGYE A MÁSODIK
VILÁGHÁBORÚBAN
című
egyház történeti konferenciára

Helyszín:

VESZPRÉMI ÉRSEKI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
8200 Veszprém, Jutasi út 18/2.

Fővédnökök:

DR. MÁRFI GYULA veszprémi érsek

DR. VARGA ISTVÁN rektor

PORGA GYULA Veszprém város polgármestere

9.00. Fővédnöki köszöntők

9.15. NAGY SZABOLCS (Magyar Nemzeti Levéltár
Veszprém Megyei Levéltára)
Veszprém a második világháborúban

9.35. KARLINSZKY BALÁZS (Veszprémi Érseki és
Főkáptalani Levéltár)
*A veszprémi püspöki aula a világháború
éveiben*

9.55. PETRIK IVÁN (Magyar Nemzeti Levéltár
Veszprém Megyei Levéltár Pápai
Fióklevéltára)
*A pápai Szent Anna plébánia megalapítása
(1943) és első évei*

10.15. GIANONE ANDRÁS (Budai Ciszterci Szent
Imre Gimnázium)
*Az Actio Catholica a veszprémi
egyházmegyében Czapik Gyula
püspöksége idején*

10.35–10.50. Hozzászólások

10.50. RÉTFALVI BALÁZS (Szombathelyi Püspöki
Levéltár)
Czapik Gyula veszprémi püspöksége

11.10. SOÓS VIKTOR ATTILA (Nemzeti
Emlékezet Bizottsága)
*Apor Vilmos győri püspök kapcsolata a
veszprémi egyházmegyével*

11.30. BANK BARBARA (Nemzeti Emlékezet
Bizottsága)
*Bánáss László debreceni plébános, későbbi
veszprémi püspök kapcsolata majdani
egyházmegyéjével*

11.50–12.10. Hozzászólások

12.10–13.00. Szünet

13.00 KÖNYVBEMUTATÓ: a Veszprémi Érseki
és Főkáptalani Levéltár legújabb
kiadványai:

*Szerzetesrendek a veszprémi egyházmegyében.
(A veszprémi egyházmegye múltjából 26.)*

*Folytonos fegyverroponogás közepette. Források
a veszprémi egyházmegye második világháborús
vesztéseiről I.
(A veszprémi egyházmegye múltjából 27.)*

13.30. GÁRDONYI MÁTÉ (Veszprémi Érseki
Hittudományi Főiskola)
*A zsidótörvények hatása a veszprémi
egyházmegyében*

13.50. BALOGH GÁBOR (szociológus,
konfliktuskutató)
*Ember- és lélekmentés: A Magyar Szent
Kereszt Egyesület a veszprémi
egyházmegyében*

14.10. RITTER GYÖRGY (PTE BTK)
*A német nemzetiségű falvak lakosságának
evakuálása 1944 decemberében*

Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola

H-8200 Veszprém, Jutasi út 18/2

Telefon: (88) 542-700, Fax: (88) 542-726

„Háborús évek. A veszprémi egyházmegye a második világháborúban”

Egyháztörténeti tudományos konferencia, Veszprém

2015. augusztus 26.

	Név	Aláírás
1.	Dr. Márfi Gyula érsek	
2.	Dr. Varga István rektor	
3.	Brányi Mária, alpolgármester	
4.	Hudi József	collage-hu 78
5.	Nagy Szabolcs	llce
6.	Karlinszky Balázs	lcc 14
7.	Petrik Iván	plm
8.	Gianone András	f. h.
9.	Ötvös István	Orszá
10.	Rétfalvi Balázs	
11.	Soós Viktor Attila	g. h. h. h. h.
12.	Bank Barbara	
13.	Hermann István	Ue. h. h.
14.	Perger Gyula	h. h.
15.	Takáts István	h. h. h. h.
16.	Gárdonyi Máté	h. h. h. h.
17.	Balogh Gábor	h. h. h. h.
18.	Ritter György	h. h. h. h.
19.	Mózessy Gergely	h. h. h. h.
20.	Tóth Krisztina	h. h. h. h.
21.	Balogh Margit	h. h. h. h.
22.	Varga Tibor László	h. h. h. h.
23.	Adriányi Gábor	h. h. h. h.
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.	HITELES MÁSOLAT AZ	

EREDETIVEL MINDENBEN

MEGEGYEZIK.

Dr. Márfi Gyula érsek

Veszprém, 2015. augusztus 26.

1. dr. Karlinszky Balázs
levéltár-igazgató
rendezvényszervező

Trosits András
főiskolai docens
rendezvényszervező

H-8200 Veszprém, Jutasi út 18/2

Telefon: (88) 542-700, Fax: (88) 542-726

„Háborús évek. A veszprémi egyházmegye a második világháborúban”

Egyháztörténeti tudományos konferencia, Veszprém

2915 augustine 26

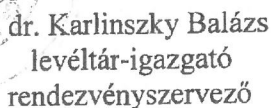
Aláírás

MEGEGYEZIK.

Marf. Gule

Dr. Márton Gyula

Veszprém, 2015. augusztus 26.

Trosits András
főiskolai docens
rendezvényszervező